

NIVEAUS VAN MOTIVATIE

De factoren die een rol spelen bij de motivatie (letterlijk: wat een mens in beweging brengt) kunnen als volgt worden onderscheiden:

1. **Voortbestaan.** Een mens moet eten, drinken en andere lichamelijke behoeften bevredigen. Hij kan deze op korte termijn bevredigen door middel van het met zijn arbeid verdiende inkomen.
2. **Zekerheid.** Er is behoefte aan veiligheid door garanties over langere termijn t.a.v. het inkomen. Alle regelingen over secundaire arbeidsvoorwaarden en alle wettelijk ge-regelde sociale verzekeringen komen hieraan tegemoet.
3. **Contact.** Er is behoefte aan het opgenomen zijn in een groep, ergens bij horen, genegenheid, mogelijkheid tot communicatie.
4. **Erkenning.** Onder deze categorie valt ook de behoefte aan status, prestige, waardering.
5. **Zelfverwerkelijking.** Aan het werk kan de eis gesteld worden dat het de mens in staat stelt de capaciteiten die hij heeft ook te gebruiken. Men wil zich zelf waarmaken in zijn werk, het werk moet de persoonlijkheid bevredigen.
6. **Ontwikkeling.** Het onder 5. genoemde "zelf" kan zich ontwikkelen. Dat doet het door opleiding, promotie, uitdagingen, e.d.
7. **Dienstbaarheid.** De mens kan boven zich zelf uitstijgen en bevrediging vinden in verantwoordelijkheid voor een groter geheel, in zinvol werk, in nuttig zijn voor anderen.

Ten aanzien van deze motivatie-niveaus kan het volgende gezegd worden:

- De opklimming loopt ongeveer parallel met de menselijke ontwikkeling en met de motieven, die sinds de industriële revolutie de arbeidende bevolking gedreven hebben.
- Naarmate lagere niveaus bevredigd zijn, komen hogere niveaus aan bod. Dat wil niet zeggen dat mensen niet met opoffering van lagere bevredigingen naar hogere kunnen streven.

- Naarmate hogere niveaus bereikt zijn, worden de lagere tot "dissatisfiers", d.w.z. ze roepen geen positieve motivatie op; ze werken echter wel motivatie-remmend wanneer ze niet aanwezig zijn (een redelijke kantine is geen "satisfier", deze hoort er te zijn, is deze er niet, dan wordt er gekankerd).
- Wanneer een streven naar een hoger motivatie-niveau niet gehonoreerd wordt, treedt "frustratie" op en wordt over het algemeen een poging gedaan compensatie uit de lagere niveaus te halen.